

ІНТЕГРАЦІЙНІ ТА ГЛОБАЛІЗАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТСЬКОГО ЄВРОКЛУБУ ЖДУ

Мета Житомирського регіонального навчально-наукового центру з європейської інтеграції та євроатлантичного співробітництва України – а)отримання студентами, всім населенням області інформації про основні засади європейської моделі розвитку України, знань про Європейський Союз як головний механізм європейської системи розвитку; б)вироблення всебічної світоглядної позиції серед інтелігенції, підприємців, громадськості, студентської молоді, школярів щодо європейського майбутнього України; в)здійснення інформаційно-просвітницької діяльності в усіх місцевих громадах області, підвищення рівня інформованості громадян про діяльність Європейського Союзу, переваги членства в цій організації; г)ознайомлення громадськості області з функціями і завданнями Північноатлантичного альянсу, що продовжує концепцію „єдиного європейського дому”, наголошення на позаблоковості України.

Центром напрацьовано інформаційну, інформаційно-довідкову та інформаційно-аналітичну базу для розгортання повномасштабної роботи з інформування студентства, громадськості щодо європейського курсу України. З цією метою розроблені тематика науково-практичних конференцій, круглих столів, вікторин, олімпіад, конкурсів, тестові завдання, вичерпні списки літератури. Центр має свою бібліотеку, яка постійно поповнюється науковою, інформаційною та просвітницькою літературою. Питання європейської інтеграції України та її євроатлантичного співробітництва внесені в тематику курсових, дипломних і магістерських робіт студентів та магістрантів.

На поповнення банку даних з питань європейської інтеграції та євроатлантичного співробітництва України спрямовуються видавнича

справа. Активістами центру видано друком рекомендований Міністерством освіти та науки України навчальний посібник „Європейська та євроатлантична інтеграція України” К., ЦУЛ, 2008; 2009 (на електронних носіях); 2010 (друге видання). Видано також збірку студентських наукових робіт „Співпраця України з НАТО”. Житомир, 2008.

В інформаційно-просвітницьку роботу задіюються засоби масової інформації. В житомирських обласних газетах опубліковані такі матеріали: „Житомирщина”, Велика мета – Європа; „Житомирський неформат”, Глобальні виклики сучасності; „Інтерес” – Нейтралітет, позаблоковість чи колективна безпека? Регулярно відбувалися виступи активістів центру на телеканалі „Житомир”, на обласному і республіканському радіо.

Європейська та євроатлантична тематика знаходиться в полі зору університетської газети „Універсум”. Там опубліковані такі матеріали: „На то воно й НАТО”, „Україна – НАТО: перспективи співробітництва”, „Майбутнє України – в об’єднаній Європі”, „Не таке страшне НАТО як його малюють”, „Велика національна мета”, „Будьмо єврооптимістами!”, „Позаблокова дружба з НАТО”, „Стратегічна мета України”, „Європейська ініціатива”.

Результати науково-дослідницької роботи публікуються в різних журналах та збірниках: Кордон М.В. – Європейська та євроатлантична інтеграція України. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Вип. 22, 2005; Кордон М.В. – Європейська інтеграція Польщі як джерело досвіду для України. Матеріали Волинської історико-краєзнавчої конференції 21-22 листопада 2008 р. Житомир, 2008; Кордон М.В. – Актуальні питання європейської інтеграції України. Матеріали круглого столу „Європейський тиждень місцевої демократії”. Житомир, 2008; Кордон М.В. – Співробітництво України з Європейським Союзом. Історія. Філософія. Релігієзнавство. 2009, № 1; Бабінська М. – Проблеми інформаційної безпеки України. Вісник наукового інформаційно-аналітичного центру НАТО Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Вип.

2. Івано-Франківськ, 2009; Тернова Т. – Проблеми екологічної безпеки України. Вісник наукового інформаційно-аналітичного центру НАТО Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Вип. 2. Івано-Франківськ, 2009; Кордон М.В. – Проблеми енергетичної та екологічної безпеки України. Історія. Філософія. Релігієзнавство. 2010, № 3-4.

Основна увага в навчальній та інформаційно-просвітницькій роботі приділяється висвітленню таких дев'яти питань:

1. Історія створення і розвитку Європейського Союзу.
2. Співробітництво України з Європейським Союзом.
3. Енергетична безпека України.
4. Екологічна безпека України.
5. Безпека державного кордону України.
6. Стан безпеки і оборони України.
7. Україна і Світова організація торгівлі.
8. Україна і Болонський процес.
9. Українсько-російські взаємовідносини в контексті європейської інтеграції України.

Висвітлюються головні мотиви європейської єдності після Другої світової війни:

- прагнення відкинути катастрофічну за наслідками політику націоналізму і тоталітаризму;
- зміцнення миру;
- досягнення спільного добробуту;
- відновлення політичного впливу європейських країн на міжнародній арені в умовах зростаючої могутності США та СРСР;
- побоювання зростаючого військового потенціалу СРСР та його східноєвропейських союзників.

Центр прагне продемонструвати, що розширення ЄС 2004 та 2007 років – це два величезних історичних кроки. Вони поклали кінець поділу Європи,

допомогли консолідувати демократію, принесли економічні переваги всім країнам ЄС у вигляді більшої конкурентоздатності та економічного зростання, створення нових робочих місць. Великий та об'єднаний ЄС здатний краще відповідати на економічну кризу та інші виклики, аніж кожна країна Союзу самотійно.

Переваги розширення:

- розширення зони миру, стабільності і добробуту в Європі;
- економічне зростання та створення нових робочих місць як у старих, так і нових країнах-членах;
- поліпшення якості життя громадян в усій Європі;
- збагачення культурного розмаїття, взаємообмін ідеями та краще розуміння інших людей;
- посилення ролі Союзу в міжнародних відносинах.

Європейський Союз базується на трьох головних компонентах:

- Європейське співтовариство становить правову основу для формування політики спільного ринку, міжнародної торгівлі, сприяння розвитку, монетарної політики, сільського господарства, рибальства, навколишнього середовища, регіонального розвитку, енергетики;
- спільна зовнішня політика та політика безпеки;
- юстиція і внутрішні справи, що включає співпрацю між країнами – членами ЄС в таких галузях, як громадянське та кримінальне право, політика імміграції та надання притулку, прикордонний контроль, боротьба з торгівлею наркотиками, співпраця та обмін інформацією між поліціями.

Між державами-членами Союзу зникають бар'єри, які заважали вільному пересуванню людей, товарів, послуг та капіталів. Кордони – це порушення права людини на вільне пересування. У 90-х роках минулого століття стало простіше пересуватися по території Європи, оскільки було скасовано

паспортну та митну перевірки на більшості внутрішніх кордонів ЄС. Важливим наслідком цього стало зростання мобільності громадян Європи. Так, з 1987 року за підтримки ЄС більше мільйона молодих європейців змогли навчатися за кордоном. В 2009 році Європейський Союз планував схвалити рішення про „блакитну карту” для висококваліфікованих мігрантів. Карта – це спеціальний дозвіл на проживання та роботу. Вона надає висококваліфікованому вихідцю з третіх країн низку соціально-економічних прав та сприятливі умови для об’єднання родин. Крім того, ця карта передбачає спрощений доступ до європейського ринку праці. За деякими прогнозами, в майбутньому Європейський Союз перетвориться у щось, що нагадуватиме СШС (Сполучені Штати Європи).

Громадяни країн – учасниць Союзу одночасно є громадянами всього Європейського Союзу. Установчі органи ЄС є уповноваженими створювати правила, регламенти, директиви, які обов’язкові до виконання всіма державами-членами. Відносини між країнами ЄС спираються на добровільний обмежений суверенітет і допущення втручання ззовні у випадку порушення домовленостей. Усі уряди визнають нині, що ери абсолютного національного суверенітету відійшли в минуле. Лише внаслідок об’єднання зусиль і праці можна користуватися перевагами економічного і соціального прогресу, стати впливовішою силою. ЄС – це не наддержава і не суто міжурядова організація. Це – спільнота розвинутих держав, що сповідують спільні людські і демократичні цінності, зберігають свій суверенітет, але свідомо делегують його частину для того, щоб разом досягти могутності і впливу, яких жодна з них не досягла би поодинці. Європу буде почуто, якщо вона говоритиме одним голосом. Жодна європейська країна не може нині грати як глобальний актор. Один з лідерів Євросоюзу Жозеф Мануель Баррозу в промові „Ситуація в Союзі” сказав: або ми пливемо разом, або тонемо поодинці. Усі рішення та процедури Європейського Союзу опираються на договори, схвалені всіма країнами ЄС.

Згідно з договором про Європейський Союз, запроваджена Спільна зовнішня політика та політика безпеки. Головними цілями цієї політики є:

- захист спільних цінностей, фундаментальних інтересів та незалежності Союзу;
- всебічне зміцнення безпеки ЄС та країн-членів Союзу;
- збереження миру і зміцнення міжнародної безпеки;
- сприяння міжнародній співпраці;
- розвиток і зміцнення демократії, верховенства права, поваги до прав людини та фундаментальних свобод.

ЄС має угоди про асоціацію з 69 країнами Африки, Карибського моря і Тихоокеанського басейну, до яких відносяться й більшість бідних країн світу. Ще приблизно з 60 країнами Євросоюз уклав двосторонні договори. Загалом ЄС підтримує дипломатичні відносини більш ніж з 130 країнами світу. Нині в Європейському Союзі проживає близько 500 мільйонів громадян, або 7,2% населення світу. ЄС поступається Китаю (1295 мільйонів осіб, або 20,5% народонаселення світу) та Індії (1057 мільйонів осіб, або 16,6% населення світу), але попереду США (292 мільйони, або 4,6%) та Японії (127 мільйонів, або 2%). В ЄС живе кожен чотирнадцятий мешканець світу. За результатами досліджень, 81 % усіх жителів ЄС задоволені своїм нинішнім життям. Відсоток незадоволених залишається на рівні 4 %.

Європейському Союзу належить 20% в обсязі світової торгівлі. Це також найбільший нетто-імпортер сільськогосподарських продуктів і сировини. Він виробляє одну четверту валового національного продукту світу, що в сумі становить понад 10 000 мільярдів євро. На 2009 рік видаткова частина бюджету Європейського Союзу становила майже 134 мільярда євро, або ж 1,3 % сумарного валового національного доходу країн ЄС.

Євросоюз надає великого значення дослідженням і розвитку. Це – шлях до нових технологій, до нової індустріальної революції, яка привела б світ до меншого споживання нафти й газу. Незважаючи на кризу, витрати компаній

ЄС на дослідження й розвиток зросли 2008 року на 8,1 %. Євросоюз за цим показником значно випередив США (5,7 %) та Японію (4,4 %).

Європейський Союз утримує лідерство за рівнем довіри громадян. За цим показником він випереджає національні уряди та парламенти країн-членів. Звісно, ставлення до Союзу в країнах-членах відрізняється. Найбільшими єврооптимістами є естонці, 68 % яких довіряють Європейському Союзу. А найскептичніше до нього ставляться британці – лише 20 % довіри.

За межами Європейського Союзу його представляють 55 тисяч миротворців. 55% світової допомоги іншим країнам належить Європейському Союзу. Він є найбільшим світовим донором розвитку та гуманітарної допомоги, володіє значним потенціалом швидкого реагування. Це дає йому можливість мобілізувати допомогу в надзвичайних ситуаціях, а також забезпечувати підтримку ключових цінностей демократії, прав людини, якісного державного управління та верховенства права. ЄС щомісячно витрачає 500 мільйонів євро на підтримку проектів допомоги, що реалізуються на всіх п'яти континентах. Одним з ключових пріоритетів Союзу стає вирівнювання рівня життя в країнах-членах. Щоб забезпечити вирівнювання стандартів життя у різних частинах ЄС, на сільське господарство та розвиток регіонів ЄС з меншим достатком спрямовуються майже три чверті бюджету ЄС.

Євросоюз забезпечує понад половину всієї світової допомоги. В 2009 році допомога ЄС на розвиток становила 49 мільярдів євро. У квітні 2010 року Європейська Комісія схвалила План дій Євросоюзу для пришвидшення прогресу у досягненні Цілей розвитку тисячоліття. Вони були затверджені на Саміті тисячоліття у 2000 році. Нині участь у їх реалізації беруть понад 190 держав-членів ООН і понад 20 міжнародних організацій. Цілей вісім.

Це - ліквідація абсолютної бідності та голоду;

- забезпечення загальної початкової освіти;

- сприяння гендерній рівності та розширенню прав жінок;

- скорочення дитячої смертності;

- покращення охорони материнського здоров'я;
- боротьба з ВІЛ/СНІД, малярією та іншими хворобами;
- забезпечення екологічної стабільності;
- формування міжнародного партнерства з метою розвитку.

У рамках кожної з цих цілей виписано конкретні завдання, досягти яких планується до 2015 року.

Європейський Союз є одним із найбільших надавачів гуманітарної допомоги у світі. Ще 1992 року створено Офіс гуманітарної допомоги Європейської Комісії. Його завданням є надання термінової допомоги продуктами, матеріалами жертвам природних і суспільних катастроф і конфліктів за межами Союзу. Від часу свого започаткування Офіс профінансував гуманітарну допомогу в зоні криз більш ніж 85 країн світу. На ці цілі виділяється 600-700 мільйонів євро щороку. Щороку отримують допомогу 18 мільйонів людей. Але це лише бюджетні кошти ЄС, якими розпоряджається Європейська Комісія. Вони становлять лише 30-40 % від усієї гуманітарної допомоги Євросоюзу. Додатково надають гроші країни-члени ЄС. Офіс співпрацює з 200 партнерами – це недержавні організації, агенції ООН та інші міжнародні структури. Саме вони за контрактами з Єврокомісією розподіляють допомогу Євросоюзу.

Увага студентів звертається на те, що на початку незалежності України були визначені основні напрямки її зовнішньої політики, названі стратегічні партнери: Європейський Союз, США* та Російська Федерація. З цих трьох пріоритетів найбільшим є Європейський Союз. Держава взяла курс на інтеграцію в Європу, вступ до Європейського Союзу. Цей курс є безальтернативним.

Для України вступ до Європейського Союзу залишається великою національною метою. Інтеграція до Європи – не просто пріоритет зовнішньої політики, її стратегічний вектор, а й цивілізаційний вибір українців. Євроінтеграційний курс України офіційно визначений та закріплений у

□ Згідно з Будапештським меморандумом 1994 р. США є гарантом безпеки та територіальної цілісності України.

прийнятому 1 липня 2010 року Законі „Про засади внутрішньої та зовнішньої політики України”.

Причини прагнення України до ЄС:

- Європейський Союз – це система цінностей, на які орієнтується Україна – демократія, заможність, стабільність;
- Європейський Союз – це найбільші в світі інвестори;
- Європейський Союз – це вплив на світовий розвиток.

Сукупний валовий внутрішній продукт країн Європейського Союзу у 2007 році перевищив аналогічний показник США. Валовий внутрішній продукт на душу населення в країнах ЄС має такий вигляд: Польща – 15149 доларів, Болгарія – 10022, Італія – 31051, Франція – 31825, Німеччина – 31390, Ірландія – 44676 доларів. В Україні валовий внутрішній продукт на душу населення становить 7832 долари.

Після набуття чинності Угоди про партнерство і співробітництво Указом Президента України “Про затвердження стратегії інтеграції України до Європейського Союзу” від 11 червня 1998 року було визначено основні напрями інтеграційного процесу:

- адаптація законодавства України до законодавства ЄС, забезпечення прав людини;
- економічна інтеграція та розвиток торговельних відносин між Україною та ЄС;
- інтеграція України до ЄС у контексті загальноєвропейської безпеки;
- політична консолідація та зміцнення демократії;
- адаптація соціальної політики України до стандартів ЄС;
- культурно-освітня і науково-технічна інтеграція;
- галузева співпраця;
- співробітництво у галузі охорони довкілля.

В навчально-науковій роботі підкреслюється, що європейська інтеграція України, її євроатлантичне співробітництво – шлях до сконцентрування зусиль на соціальних та економічних питаннях, активізації економічного розвитку, підвищення добробуту людей. Інтеграційний досвід країн Центральної та Східної Європи, зростання заможності їх громадян – переконливе підтвердження висновку щодо майбутнього України в об'єднаній Європі. Членство України в Європейському Союзі – вагомий фактор позитивного впливу на економічний розвиток та інвестиційний клімат України. Це – недопущення на українську територію міжнародного тероризму, наркоманії, нелегальних мігрантів. Участь України у миротворчих операціях забезпечує авторитет України у світі, боєздатність і професіоналізацію українського війська. Не альтернатива членству в ЄС – продовження, активізація співпраці з Російською Федерацією. В березні 2008 р. директор Житомирського регіонального навчально-наукового центру європейської інтеграції та євроатлантичного співробітництва України в складі української делегації відвідав російське місто Воронеж, де взяв участь в засіданнях трьох „круглих столах” на тему „Українсько-російські відносини в контексті європейської інтеграції України”. В збірнику „Украина и Россия на пути к демократии: особенности переходного периода”, виданому в Києві в 2007 р., опублікована стаття Кордон М.В. „Российско-украинские отношения в контексте европейской интеграции”.

В 2008-2010 навчальних роках в усіх інститутах і факультетах університету читався курсу „Європейська та євроатлантична інтеграція України”. Нині спецкурси на цю тематику читаються на історичному факультеті. Питанням європейської інтеграції та євроатлантичного співробітництва України присвячувались виховні години в академічних групах, надавалась допомога кураторам, зокрема через їх навчання в семінарах. Проводиться моніторинг рівня інформованості студентів у сфері європейської інтеграції та євроатлантичного співробітництва України. Його

аналіз свідчить, що в своїй більшості (61 %) студенти бажають, щоб Україна вступила до Європейського Союзу.

При центрі створена лекторська група. Приймаються замовлення на читання лекцій в різних установах і організаціях. За останній час вони відбулися в обласному педагогічному ліцеї, гуманітарній гімназії № 23, 25-му колегіумі, Новоград-Волинському колегіумі, обкомі профспілки будівельників, обласній податковій інспекції, обласних управліннях агропромислового комплексу, внутрішніх справ, управлінні статистики, в управлінні економіки облдержадміністрації, обласному управлінні служби безпеки України, Житомирському військовому інституті, Інституті медсестринства, училищі культури та мистецтв, Центрі підвищення кваліфікації державних службовців, для депутатів Корольовської районної ради м. Житомира і голів сільських рад Житомирського району.

В Житомирському державному університеті проведено ряд заходів з підготовки та навчання кадрів з питань європейської інтеграції та євроатлантичного співробітництва України. Це – круглий стіл на тему „Україна в контексті європейського розвитку”, з участю студентів Житомира, Рівного, Сум і Чернігова молодіжні дебати „Генеральний інтерес для України: інтеграція в ЄС та НАТО? Зближеність з Росією? Позаблоковість”, науково-практичні конференції – „Екологічна безпека України в контексті європейської інтеграції”, „Європейський вимір України очима молоді”, „Європейська інтеграція України: розвиток демократії та правової держави”, „Місце України в архітектурі європейської безпеки”, „Ініціатива Європейського Союзу „Східне партнерство”: перспективи для України”, молодіжна гра „Чому я „за” чи „проти” НАТО?”, вікторина „Що я знаю про Європейський Союз та НАТО”.

Співробітники центру взяли участь у роботі інформаційно-просвітницьких семінарів, які були проведені в містах Новограді-Волинському, Коростені, Малині та селищах міського типу Попільні, Чуднові, Лугинах, Ружині та Черняхіві, а також у міжнародних

конференціях, круглих столах в Києві, Донецьку, Харкові, Дніпропетровську, Полтаві, Івано-Франківську, російському місті Воронежі, польському місті Кракові, в місці знаходження основних інституцій Європейського Союзу – Брюсселі.

З метою об'єднання проєвропейськи налаштованої молоді в університеті створено молодіжний „Євроклуб”. Щомісяця члени клубу зустрічаються із представниками організацій, які займаються міжнародними студентськими обмінами.

Пріоритетні сфери співробітництва України з ЄС:

- підтримка і забезпечення стабільності та безпеки в Україні;
- використання транзитних можливостей України у сфері транспорту та енергетики;
- юстиція та внутрішні справи, насамперед безпека кордонів України, стримування нелегальної міграції через Україну до ЄС;
- підтримка в Україні економічної політики, сприятливої для доступу ЄС до українського ринку;
- збільшення інвестицій ЄС в Україну;
- забезпечення закриття ЧАЕС, дотримання Україною стандартів ядерної безпеки та охорони навколишнього середовища.

Перспективи відносин між Євросоюзом та Україною залежать від ряду обставин:

- По-перше, шлях наближення до ЄС визначатиметься ходом і глибиною реформ в країні. Це найголовніше на сьогодні у її відносинах з ЄС.
- По-друге, Євросоюз хотів би бачити в Україні стабільність, але не будь-якою ціною. Важливим для ЄС є при цьому дотримання прав людини і демократичних принципів, верховенства права.

- По-третє, несумісними є укладання Зони вільної торгівлі між Україною та ЄС, переговори щодо якої тривають і входження України до Митного союзу з Росією, Білоруссю та Казахстаном.
- По-четверте, укладання угод з Росією про продовження базування Чорноморського флоту в Севастополі є суверенним правом України. Водночас важливо, аби будь-які домовленості відповідали рамкам української Конституції.

З Україною Європейський Союз веде політику сусідства. Політика сусідства не забезпечує перспектив членства в ЄС. Її ключовий елемент – це двосторонні плани дій між ЄС та кожною країною, на яку поширюється політика сусідства.

На початку грудня 2008 року Європейська Комісія оприлюднила повідомлення „Східне партнерство – нова амбітна глава у відносинах ЄС з його східними сусідами”. Ця нова ініціатива стосується Вірменії, Азербайджану, Грузії, Молдови, України та Білорусі. Щоправда, рівень участі останньої у Східному партнерстві залежатиме від загального розвитку відносин між ЄС та цією країною. Українська сторона надає важливого значення налагодженню відносин у форматі ЄС – Білорусь, в яких Україна готова виступати у ролі своєрідного містка. Установчий саміт ініціативи ЄС „Східне партнерство” пройшов 7 травня 2009 року у Празі.

Головною метою Східного партнерства є політична асоціація й економічна інтеграція з Європейським Союзом, посилення демократії та належного врядування, забезпечення енергетичної безпеки та контактів між людьми.

Європейська політика сусідства пропонує східним і південним сусідам ЄС багато переваг, які раніше пов’язувалися лише з членством в ЄС, а саме:

- доступ до внутрішнього ринку ЄС;
- участь у програмах ЄС;
- співпраця у сфері транспортних і енергетичних мереж.

Чотири пріоритети діяльності української влади, які забезпечать ефективність руху України до ЄС:

- 1) боротьба з корупцією;
- 2) здійснення економічних реформ;
- 3) вступ України до Світової організації торгівлі (СОТ);
- 4) створення після цього зони вільної торгівлі між Україною та ЄС.

Європейська інтеграція для України:

- це шлях модернізації економіки;
- подолання технічної відсталості;
- залучення іноземних інвестицій;
- залучення новітніх технологій;
- створення нових робочих місць;
- вихід на світові ринки.

Очікувані результати від курсу України на євроінтеграцію:

- демократизація суспільства, захист прав і свобод людини та дитини;
- розбудова сучасної високотехнологічної та високоприбуткової економіки;
- публічність влади, її відповідальність за свої дії;
- введення європейських стандартів якості життя населення та його соціальної захищеності;
- можливість реально вивчати та використовувати досвід європейських країн;
- розширення можливостей стажувань та навчання в державах Європейського Союзу;
- ліквідація тіньової та кланової економіки;
- новий імпульс для розвитку регіонів.

Згідно з даними Державного комітету статистики України, Європейський Союз утримує найбільшу частку в загальному обсязі прямих іноземних

інвестицій, які Україна отримала, починаючи з 1991 року. Інвестиційні вливання суттєво збільшувались, починаючи з 2001 року у відповідь на прискорення темпів економічного зростання України. Надходження прямих іноземних інвестицій з держав-членів ЄС станом на 2008 рік дорівнювали 23 мільярдам доларів США або 78 % від загального обсягу усіх зарубіжних інвестицій. При цьому за результатами тільки 2007 року зафіксовано приріст прямих іноземних інвестицій майже на 7,9 мільярда доларів.

Для інтеграції важлива культурна присутність України в Європі і світі. Про Україну ще мало знають. Культура і спорт прискорюють ці знання. Для багатьох на Заході Україна асоціюється з братами Кличками, з донецьким „Шахтарем”, кївським „Динамо”, з Андрієм Шевченком. Звеличують ім'я України успішні виступи українських співаків в фіналах одного з найпрестижніших музичних конкурсів світу – „Євробачення”. Такі успіхи піднімають позитивний імідж України, а від іміджу держави, зокрема, залежить і її привабливість для інвесторів.

До позитивних рис міжнародного іміджу України належать:

- внутрішня стабільність;
- врівноваженість національного характеру;
- високий рівень етичної терпимості;
- відсутність шовінізму і великодержавних амбіцій;
- високий інтелектуальний потенціал;
- наявність передових технологій;
- значні перспективи розвитку туризму;
- високий потенціал агропромислового комплексу;
- талановиті спортсмени;
- геополітичне розміщення держави.

Рух України до Європи визначає насамперед сталий економічний розвиток, економічне зростання. Економіка України поступово виходить з кризи, в якій перебувала в 90-х роках ХХ ст. Україна здійснює заходи щодо

сталого економічного зростання та забезпечення ефективного і прозорого розподілу його результатів.

Європейський Союз підтвердив ринковий характер економіки України. Таке рішення набуло чинності 30 грудня 2005 року. Відтоді було автоматично припинено всі антидемпінгові розслідування проти України в Європі. Україну було вилучено з переліку „країн з перехідною економікою”. США скасували поправку Джексона-Веніка і з 1 лютого 2006 року також визнали ринковий статус української економіки. Це сприятиме поживленню зовнішньоекономічної діяльності українських компаній на території США. Позитивно вплине на розвиток відносин з Європейським Союзом те, що Україні вдалося стати членом Світової організації торгівлі.

Намічено головні пріоритети економічної політики України:

- забезпечення динамічного економічного зростання переважно за рахунок науково-технологічних чинників та підвищення продуктивності факторів виробництва*;
- утримання макроекономічної рівноваги (інфляція*[□], зайнятість, обмінний курс гривні, відсоткова ставка національного банку, дефіцит держбюджету та ін.);
- здійснення широкомасштабної структурної реформи галузевого і територіального спрямування, реструктуризація інституціональної системи, реформування адміністративно-територіального устрою;

□ Продуктивність одного працюючого в Україні у 2003 році становила лише 16,14 % такого показника в США, в Росії відповідно 25,83%. Якщо Росія за рівнем продуктивності праці в 2003 році практично досягла рівня 1990 року (27,45% від показника США), то Україна до цього рівня (25,04%) ще не повернулася. За той же самий час Польща збільшила продуктивність праці одного працюючого з 29,09% до 41,8% від рівня США. (Дослідження і розробки у сфері євроатлантичної інтеграції України. Збірник наукових праць. Випуск 1. К., 2007, с. 64.).

□* За Маастрихтськими угодами, яких має дотримуватися країна-кандидат до ЄС, рівень інфляції не повинен бути більшим ніж на 1,5% за середній рівень інфляції трьох держав-членів ЄС з найменшим її рівнем (Березний Андрій. Проблеми забезпечення економічної безпеки. Україна – НАТО, 2005, № 5, с. 6).

- збалансований розвиток соціальної сфери, доведення її рівня до параметрів країн Центральної та Східної Європи^{***};
- упровадження нової парадигми зовнішньоекономічних зв'язків країни, що передбачає прагматизм інтеграційних процесів та здійснення цивілізованої експансії на ринках третіх країн.

Планується розпочати процес проведення структурних реформ:

- проведення податкової реформи, яка передбачає зниження податкового тиску на економіку^{****};
- підвищення ефективності використання природних ресурсів, енергоносіїв, впровадження енергозберігаючих технологій;
- створення необхідної нормативно-правової бази повноцінного ринку землі;
- реформування житлово-комунальної сфери;
- створення ринкових умов функціонування вугільної промисловості;
- запровадження принципів науково-технічного та інноваційного розвитку.

Тільки таким чином можна змінити сировинний вектор розвитку економічних процесів, утвердити Україну як високотехнологічну державу. Наявний інтелектуальний та науково-технічний потенціал дає підстави на це розраховувати.

Отже, європейська інтеграція стала одним із визначальних напрямів розвитку України. Цей курс є вагомим складником європейського вибору українського народу. Успішність його реалізації прискорить перетворення України на сучасну європейську державу, посилить її роль як важливого учасника міжнародних процесів на європейському просторі і поза його межами.

---

^{***} Показники економічного і соціального розвитку України відповідають аналогічним показникам європейських країн наприкінці 50-х років ХХ ст. (Дослідження і розробки у сфері євроатлантичної інтеграції України. Збірник наукових праць. Випуск 1. К., 2007, с. 74).

^{****} Така податкова реформа проведена, прийнято новий Податковий кодекс.

Для досягнення поставленої мети – набуття повноправного членства в Європейському Союзі – державна влада має вдосконалити політичну систему, розвивати інститути громадянського суспільства, підвищувати ефективність державного управління, забезпечити стає економічне зростання, реформування Военної організації держави, активно працювати із суспільною думкою в країні.